

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Cob/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115227557
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8115227557.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Jozefa Angeloviča v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, proti žalovanému: R. X., T. R. Y. X. X, XXX XX Y. V. L., S.: XXXXXXXXX (podnikateľský subjekt má pozastavenú činnosť), zastúpený JUDr. Jozefom Tomkom, advokátom so sídlom Floriánova 2, 080 01 Prešov, IČO: 37870505, o zaplatenie 33.283,27 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 22Cb/113/2015-189 zo dňa 21.10.2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Ruší rozsudok súdu a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 33.283,27 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 33.283,27 € od 10.11.2015 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi súd priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom ukladá povinnosť žalovanému zaplatiť trovy konania žalobcovi s tým, že o výške tejto náhrady bude v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou dňa 10.11.2015 sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 33.283,27 eur s príslušenstvom. Žaloba bola odôvodnená tým, že na základe uplatnenia si nároku na náhradu škody z poisťnej udalosti č. XXXXXXXXXX dňa 31.10.2010 bolo poškodenému poskytnuté poisťné plnenie vo výške 110.944,24 eur z poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXX pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla EČV: T.. Poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poisťná udalosť, bol v omeškaní s platením poisťného, preto si žalobca uplatnil voči žalovanému regresnú náhradu poisťného plnenia vo výške 33.283,27 eur, ktoré však tento doposiaľ neuhradil.

3. Na základe predložených listín súd prvej inštancie vydal platobný rozkaz č. k. 22Cb/113/2015-50 zo dňa 21.9.2016, proti ktorému žalovaný podal odpor. V odpore uviedol, že je pravdou, že bol s platením poisťného v omeškaní, avšak žalobca mu nepreukázal vyplatenie poisťného poškodenej, ani nezdokladoval jeho rozsah. Namietol výšku plnenia poukázanej poškodenej, keďže z dokladov o dopravnej nehode vyplýva, že poškodená utrpela po nehode ľahké zranenia. Nie je zrejmé, prečo si žalobca uplatňuje 30 % zo sumy vyplatennej poškodenej.

4. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že vyplatil poškodenej poistné plnenie v celkovej výške 110.944,24 eur v dôsledku poistnej udalosti spôsobenej dňa 31.10.2010 motorovým vozidlom žalobcu, ktorý bol v čase dopravnej nehody v omeškaní s platením poistného. Vyplatená suma predstavuje výslednú sumu poistného plnenia, pozostávajúcu z poskytnutého preddavku poškodenej vo výške 20.000,- eur, plnenia vo výške 76.529,- eur v zmysle lekárskeho posudku zo dňa 14.9.2012 a plnenia vo výške 14.415,24 eur, čo predstavuje úhradu vykonanú na základe záverov znaleckého posudku č. 13/2014. Vyplatenie poistného plnenia je preukázané výpisom z exkasného účtu žalobcu, z ktorého vyplýva, že dňa 13.8.2012 poukázal na účet poškodenej sumu 20.000,- eur, dňa 14.12.2012 sumu vo výške 76.529,eur a dňa 31.10.2014 sumu vo výške 47.415,24 eur. Zákon neobmedzuje poisťovateľa v tom, v akom rozsahu si bude uplatňovať nárok na náhradu poistného plnenia. Žalobca za žalovaného poskytol plnenie vo výške 110.944,24 eur napriek tomu, že nebolo kryté včas zaplateným poistným. Uplatňuje si regresnú náhradu v rozsahu 30 % z vyplatenej sumy, čo považuje za primerané rozsahu porušenia povinnosti žalovaným.

5. Žalovaný spochybnil, či poškodená mohla v priamej súvislosti s nehodou utrieť všetky popisované zranenia. Žalobca mal žalovaného prizvať do súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/106/2012, keďže mal záujem na výsledku sporu a mohol sa aktívne brániť, keďže uvedené konanie bolo podkladom pre výplatu poistného plnenia. Žalobca ho neoboznámil s vyplatením čiastky poškodenej, a preto si nemohol uplatniť práva intervenienta na Okresnom súde Košice I, kde prebiehal spor medzi poškodenou a žalobcom. V rámci tohto sporu sa rozhodovalo o dôvodnosti a rozsahu nárokov, ktoré mali byť vyplatené poškodenej a v čase, keď sa súdny spor viedol, už mal žalobca vedomosť o tom, že žalovaný nezaplatil poistné včas a že voči nemu bude môcť uplatniť regres, a to aj z toho dôvodu, že z titulu ublíženia na zdraví tento regres voči žalovanému uplatnil a žalovaný ho zaplatil. Žalobca uzavrel s poškodenou zmluvu a aj z vedenia sporu je zrejmé, že sa nebránil, ani ďalej nepokračoval vo vedení sporu, uznal argumenty poškodenej a takisto aj predložené dôkazy - znalecký posudok z odboru zdravotníctva. Žalobca viac-menej dobrovoľne plnil, preto si nemôže úplne nárokovať voči žalovanému náhradu regresu. Žalovaný namietal premlčanie pohľadávky, ako aj výšku uplatnenej pohľadávky, nakoľko z konštantnej judikatúry regres, v ktorých sa uplatňuje voči poistenému, má byť tzv. výchovný, ale pri tejto žalovanej sume ide až o likvidačnú čiastku. Právnym základom na podanie žaloby je porušenie povinnosti v zmysle § 12 ods. 1 písm. f), to znamená, že nemal poistený v čase poistnej udalosti zaplatené poistné. Poistné poistený platil v splátkach a v danom prípade došlo k omeškaniu splatenia splátky. Niektoré sudy prijali právny názor, že pohľadávka, čo sa týka platenia poistného, je splatná až zaplatením poslednej splátky, teda nemožno vyvodiť záver, že nezaplatením jednej zo splátok dochádza k splatnosti celej pohľadávky. Podľa žalovaného je nárok žalobcu nárokom na náhradu škody, ktorý sa premlčí za dva roky odkedy sa poškodený, v tomto prípade žalobca, dozvedel, kto je zodpovedný a o výške škody. Z dokumentácie je zrejmé, že už 13.8.2012 oznamuje žalobca poškodenej, že ukončil šetrenie a poskytuje jej preddavok vo výške 20.000,- eur. Teda od 13.8.2012 je nárok premlčaný, lebo žaloba bola podaná po lehote dvoch rokov. Ďalej v listine zo 17.12.2012 oznamuje žalobca právnenému zástupcovi poškodenej, že 14.12.2012 ukončili šetrenie a vyplatili sumu 76.529,- eur, teda nárok na uplatnenie 30 % z tejto sumy, zo sumy 76.529,- eur je premlčaný, lebo bol podaný po lehote dvoch rokov odkedy žalobca ukončil v tejto veci šetrenie. Z opatrnosti tiež namietal premlčanie nároku 30 % zo sumy 14.415,24 eur.

6. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav, podľa ktorého sporové strany uzatvorili zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 6542178310 so začiatkom poistenia dňa 9.11.2007. Ročné poistné predstavovalo sumu 124,12 eur, pričom strany sa dohodli na platení poistného v štvrtročných intervaloch v sume 31,03 eur.

7. Dňa 31.10.2010 došlo k poistnej udalosti, keď R. X., ako vodič osobného motorového vozidla zn. Peugeot 307, EČV: T., v obci T. v priamom smere jazdy do obce Y., neprispôsobila rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a vzdialenosti, na ktorú mala rozhľad, následkom čoho došlo k zrážke prednej časti jej vozidla so zadnou časťou osobného motorového vozidla zn. ŠKODA OCTAVIA COMBI, EČV: Q., ktoré viedol ako vodič Y. J.. Toto vozidlo sa po uvedenej zrážke posunulo dopredu, kde narazilo prednou časťou do zadnej časti do ďalšieho motorového vozidla. Pri zrážke došlo k zraneniu R. J., nar. XX.X.XXXX, ako spolujazdkyne. Táto utrpela podvrtnutie krčnej chrbtice s dobou liečenia v PN 16 až 18 dní, pomliaždenie prednej hornej časti ľavého predkolenia a pomliaždenie prednej steny hrudníka s dobou liečenia v PN 5 - 6 dní. Výška materiálnej škody bola určená na sumu okolo 9.000,- eur.

8. V čase vzniku škody dňa 31.10.2010 bol žalovaný v omeškaní s platením poistného, keď tento poistný za obdobia 9.11.2009 - 8.2.2010, 9.2.2010 - 8.5.2010, 9.5.2010 - 8.8.2010 a 9.8.2010 - 8.11.2010 uhradil až v deň vzniku škody, t. j. dňa 31.10.2010.

9. Z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/106/2012 vyplýva, že poškodená sa proti žalobcovi domáhala náhrady škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 189.112,50 eur s príslušenstvom. Žalobca v priebehu konania rozporoval požadovanú výšku odškodnenia. Z výpovede poškodenej vyplýva, že po nehode bola privolaná lekárska pomoc. Poškodená bola prijatá na úrazovom oddelení a 2 týždne hospitalizovaná. Až keď bol jej stav skutočne závažný zistili, že má hnis v pľúcach. Bola prevezená na pľúcne oddelenie a následne na chirurgiu. Podstúpila operáciu pľúc, kedy bolo zistené, že pri nehode došlo k perforácii pažeráka, v dôsledku čoho sa jej dostal hnis do pľúc, čo spôsobilo následne otravu krvi. Potom podstúpila aj operáciu pažeráka. Hospitalizovaná bola 3 mesiace. V júni 2011 mala vysoké teploty a znova jej operovali pažerák. V januári 2013 sa podrobila tretej operácii. V jazvách sa jej vytvorili brušné hernie. Je invalidná v rozsahu 50 %. V predmetnom konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, za účelom určenia poškodenia zdravia utrpeneho pri dopravnej nehode, ako aj jeho príčinnej súvislosti s nehodou a ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej. V zmysle znaleckého posudku vznikli poškodenia na zdraví poškodenej v príčinnej súvislosti s predmetnou nehodou. Podľa znaleckých posudkov bolo sťaženie spoločenského uplatnenia poškodenej vyhodnotené na celkom 6.140,5 bodov a neskôr na 7.057,5 bodov.

10. Žalobca ukončil šetrenie poistnej udalosti dňa 13.8.2012, na základe čoho poskytol poškodenej preddavok vo výške 20.000,- eur pre prebiehajúce šetrenie nárokov poškodenej. Dňa 14.12.2012 žalobca ukončil šetrenie poistnej udalosti, na základe čoho poskytol poškodenej plnenie vo výške 76.529,- eur a dňa 31.10.2014 plnenie vo výške 14.415,24 eur.

11. Uznesením č. k. 15C/106/2012-159 zo dňa 5.2.2015 Okresný súd Košice I schválil zmier, v zmysle ktorého bol žalobca povinný zaplatiť poškodenej sumu 33.283,27 eur titulom 30 % navýšenia celkového sťaženia spoločenského uplatnenia.

12. Aplikujúc ustanovenia § 1 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 1 až 4, § 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi stranami bola platne uzavretá poistná zmluva, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s EČV: T.. Predmetom sporu je regresný nárok žalobcu ako poisťovateľa na náhradu časti poistného, ktoré vyplatil za žalovaného z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, keďže v čase, keď nastala poistná udalosť, bol tento v omeškaní s platením poistného. Medzi stranami nebolo sporné uzavretie poistnej zmluvy, ako ani vznik poistnej udalosti. Sporným však ostalo premlčanie uplatneného nároku, omeškanie žalovaného s platením poistného a napokon výška poistného plnenia poskytnutého poškodenej. Aj keď žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu pripustil, že bol v omeškaní s platením poistného, neskôr uviedol, že poistné platil v splátkach, pričom v danom prípade došlo k omeškaniu splatenia splátky poistného a nie celého poistného, teda nezaplatením jednej zo splátok nedochádza k splatnosti celej pohľadávky. Žalovaný taktiež namietol výšku poistného plnenia vyplateného poškodenej, keďže táto utrpela len ľahké zranenia, pričom vyslovil pochybnosti o tom, či poškodená mohla utrpieť všetky popisované zranenia v priamej súvislosti s poistnou udalosťou. Zároveň namietal, že nebol pribratý do konania, v ktorom sa riešila výška nároku poškodenej na poistné plnenie.

13. K vznesenej námietke premlčania súd prvej inštancie uvádza, že postihové právo poisťovateľa proti poistenému nemá charakter nároku na náhrady škody a preto nejde ani o konkurenciu regresu s právom na náhradu škody. Je potrebné rozlišovať podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka) a podmienky, za ktorých vzniká poisťovateľovi právo proti poistenému na náhradu súm, ktoré zaplatil poškodenému z titulu povinného zmluvného poistenia. V prípade nároku poisťovateľa proti poistenému nejde o nárok na náhradu škody vzniknutej poškodenému proti tomu, kto škodu spôsobil, ani o zákonnú cesiu tohto nároku poškodeného, ale o osobitný postihový nárok poisťovateľa. Právo poisťovateľa voči poistenému má charakter osobitného, originárneho nároku, ktorý sa premlčuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, a nie podľa ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka, ktoré sa vzťahuje na nároky poškodeného

na náhradu škody proti tomu, kto za škodu zodpovedá (Ro NS ČR z 22.4.2008, sp.zn. 25Cdo/799/2006). K uzavretiu predmetnej poisťovnej zmluvy došlo medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, preto súd prvej inštancie na posúdenie premlčania nároku aplikoval príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní, v zmysle ktorých je všeobecná premlčacia doba pri obchodných záväzkových vzťahoch 4 roky. V posudzovanom prípade štvorročná premlčacia doba začala plynúť dňa 14.8.2012, teda v deň nasledujúci po dni, kedy poisťovateľ začal plniť poškodenú. K premlčaniu práva na regresný nárok z titulu poistného plnenia poškodenej mohlo dôjsť najskôr dňa 14.8.2016. S poukazom na to, že žalobca uplatnil nárok proti poistenému podaním žaloby dňa 10.11.2015, dospel súd prvej inštancie k záveru, že svoj nárok uplatnil včas, pred uplynutím premlčacej doby. Súd prvej inštancie dodáva, že žalovaným predložené uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2MOBdo/6/2010 absolútne nesúvisí s prejednávanou vecou, keďže predmetom tohto rozhodnutia bol nárok na náhradu škody podľa § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kedy poškodený mal u poisťovateľa uzavreté havarijné poistenie, v dôsledku čoho mu bolo poukázané poistné plnenie, a preto na poisťovateľa prešlo právo poisteného na náhradu škody proti tretej osobe.

14. K samotnému postihovému právu žalobcu súd prvej inštancie uvádza, že hmotnoprávnym predpokladom vzniku nároku poisťovateľa proti poistníkovi v zmysle § 12 ods. 1 písm. f) Zákona o povinnom zmluvnom poistení je, že poisťovateľ vyplatil poškodenému za poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a že v čase, keď nastala poistná udalosť, bol poistník v omeškaní s platením poistného. Nie je pritom rozhodujúce, kto vozidlo viedol a svojím zavinením spôsobil škodu (R 30/2014). Postihové právo vznikne poisťovní v momente výplaty poistného plnenia poškodenému, pričom poisťovňa musí preukázať vyplatenie poistného plnenia poškodenému. Súd prvej inštancie v prvom rade skúmal, či došlo k vyplateniu poistného plnenia poškodenej, ktoré mal preukázané z predložených listín, a to z výpisov zo systému žalobcu o plnení (Exkaso) a z oznámení o poistnom plnení, ako aj z obsahu pripojeného spisu. V konaní vedenom pod sp. zn. 15C/106/2012 zobrala poškodená postupne žalobu v časti o zaplatenie sumy 96.529,- eur a sumy 14.415,24 eur späť, čo odôvodnila plnením zo strany žalobcu. Poškodená teda výslovne potvrdila vyplatenie poistného plnenia vo výške 110.944,24 eur. Žalobca sa domáha zaplatenia regresného nároku vo výške 33.283,27 eur, čo predstavuje 30 % z plnenia poskytnutého poškodenej (110.944,24 eur). Súdom prvej inštancie schválený zmier (presahujúci túto sumu) teda nemal akýkoľvek vplyv na výšku náhrady uplatňovanej žalobcom v tomto konaní, a preto námietky žalovaného o tom, že nebol pribratý do konania vedeného na Okresnom súde Košice I, sú bez ďalšej relevancie vo vzťahu k prejednávanej veci. Z pripojeného spisu mal súd prvej inštancie rovnako preukázanú príčinnú súvislosť poškodenia zdravia a sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej so vznikom poistnej udalosti. Žalobca poistné plnenie poškodenej poskytol v súlade s výsledkami nariadeného znaleckého dokazovania. Z uvedeného teda mal súd prvej inštancie dôvodnosť a vyplatenie poistného plnenia poškodenej jednoznačne preukázané. Súd prvej inštancie preskúmal tiež naplnenie ďalšieho predpokladu vzniku nároku, a to omeškania s platením poistného. Zo žalobcom predložených listín vyplýva, že v čase vzniku škody dňa 31.10.2010 bol žalovaný v omeškaní s platením poistného za obdobia 9.11.2009 - 8.2.2010, 9.2.2010 - 8.5.2010, 9.5.2010 - 8.8.2010 a 9.8.2010 - 8.11.2010. Poistné uhradil až v deň vzniku škody. Žalovaný teda nebol v omeškaní s platením jednej splátky poistného, no dovedna štyroch splátok. Žalovaný pritom akýmkoľvek spôsobom nepreukázal, že by poistné plnil riadne a včas. K výške uplatneného nároku súd prvej inštancie napokon uvádza, že zákon neupravuje konkrétne princípy, ktorými sa má poisťovateľ riadiť pri určení výšky postihového práva proti poistenému. Zákon jeho výšku ponecháva výlučne na úvahu poisťovateľa. Určená je len horná výška postihového práva, ktorá je ohraničená výškou poistného plnenia, v tomto prípade sumou vo výške 110.944,24 eur, resp. 144.227,51 eur [110.944,24 eur (preukázané plnenie) + 33.283,27 eur (schválený zmier)].

15. S poukazom na vyššie uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca v konaní preukázal naplnenie všetkých hmotnoprávných predpokladov pre priznanie regresného plnenia voči žalovanému, a to plnenie poškodenému a omeškanie s platením poistného. Keďže preukázané poistné plnenie predstavovalo sumu v celkovej vo výške 110.944,24 eur, súd prvej inštancie považoval výšku uplatneného nároku za dôvodnú a preukázanú, a preto žalobe v celom jej rozsahu vyhovel.

16. Keďže žalovaný nespĺnil svoj záväzok riadne a včas, dostal sa do omeškania s jeho splnením, čím vzniklo žalobcovi právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania v zákonnej sadzbe platnej k prvému dňu omeškania, ktoré mu súd prvej inštancie priznal tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

17. O nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol súd prvej inštancie tak, že tento v rozsahu 100 % priznal žalobcovi, keďže mal vo veci plný úspech s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

18. Proti uvedenému rozsudku ako celku podal žalovaný včas odvolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP.

19. V podanom odvolaní žalovaný namietal to, že žalobca uhradil poškodenému poistné plnenie v celkovej výške 110.944,24 eur, keď výpis z exkasného účtu žalobcu toto podľa žalovaného nepreukazuje, nakoľko je to interná evidencia nepreukazujúca zaplatenie plnenia poškodenej, je to len doklad o schválení plnenia. Žalobca podľa žalovaného nepreukázal, že plnenie riadne vyplatil poškodenej.

20. Ďalej žalovaný v podanom odvolaní namietal, že nebol účastníkom konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 15C/106/2012 s tým, že mal záujem na výsledku sporu a mohol sa aktívne brániť, keďže uvedené konanie bolo podkladom pre výplatu poistného plnenia. Ak žalobca uzavrel s poškodenou zmluvu a aj z vedenia sporu je podľa žalovaného zrejme, že sa nebránil a ani ďalej nepokračoval vo vedení sporu. V tomto smere žalovaný poukázal na to, že žalobca ako poisťovateľ odmieta plniť aj zrejme preukázané nároky, pričom v konaní, ktoré predchádzalo tomuto sporu uzavrel zmluvu, nijako sa nebránil, neponúkol svoje dôkazy a netrval na ďalšom znaleckom posudku, čo podľa žalovaného vyvoláva prinajmenšom pochybnosti o vedení súdneho sporu, z ktorého je teraz žalovaný zaviazaný uhradiť sumu vo výške 33.283,27 eur.

21. Žalovaný tiež namietal premlčanie nároku žalobcu, ktorú námietku súd zamietol s odôvodnením, že k uzavretiu zmluvy došlo medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, preto súd na posúdenie premlčania nároku aplikoval príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní, v zmysle ktorých je všeobecná premlčacia doba pri obchodných záväzkových vzťahoch 4 roky.

22. Žalovaný trval na tom, že pohľadávka žalobcu je premlčaná a ako to namietal v konaní na prvom stupni. Od roku 2017 nie je žalovaný podnikateľom, ako to vyplýva z verejne dostupných registrov, a preto mu mal súd poskytnúť aj ochranu ako v spotrebiteľskom spore.

23. V zmysle ustanovenia § 389 písm. b) CSP navrhol žalovaný, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a súčasne zaviazže žalobcu k náhrade trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania.

24. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadril.

25. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádza v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť.

26. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanou inou vadou, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR sp.zn. II.ÚS 78/05).

27. V prejednávanej veci bolo nesporné, že medzi žalobcom ako poisťovateľom a žalovaným ako poisteným došlo k platnému uzavretiu poistnej zmluvy, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla EČV: T.. Žalovaný v konaní namietal svoje omeškanie s platením poisteného, avšak v podanom odvolaní tento skutkový záver súdu

prvej inštancie, a to že bol v omeškaní s jeho úhradou nenamietal, preto odvolací súd viazaný podaným odvolaním, má za to, že toto skutkové tvrdenie bolo nesporným.

28. Žalovaný namietal v podanom odvolaní úhradu poškodenej zo strany žalobcu v celkovej výške 110.944,24 eur v dôsledku poistnej udalosti zo dňa 31.10.2010 motorovým vozidlom žalovaného.

29. Odvolací súd konštatuje, že táto odvolacia námietka je čiastočne dôvodná, keď žalobca aj napriek tomu, že túto skutočnosť už namietal v podanom odpore zo dňa 8.11.2016, nepreukázal výpismi z účtu o bankovom prevode úhrady jednotlivých platieb na účet poškodenej s tým, že možno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že exkasný účet žalobcu je len jeho interná evidencia, ktorá však nepreukazuje, že došlo k samotnému poskytnutiu plnenia poškodenej. Tieto úhrady aj to len v časti možno odvodiť od procesného postupu poškodenej v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I tak ako to uviedol odvolací súd nižšie.

30. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I, konania vedeného pod sp.zn. 15C/106/2012, v ktorom sa poškodená (R.I. J.) proti žalovanému (v tom konaní v procesnom postavení žalobcu) vyplýva, že žalobkyňa podaním doručeným Okresnému súdu Košice I dňa 28.1.2013 zobrala svoj návrh v časti o zaplatenie istiny vo výške 96.529,- eur späť z dôvodu čiastočného plnenia zo strany žalovaného a rovnako tak zobrala čiastočne späť svoj návrh písomným podaním zo dňa 13.11.2014 v časti o zaplatenie 14.415,24 eur s tým, že súd konanie v týchto častiach uzneseniami zo dňa 3.4.2013 a 19.11.2014 čiastočne zastavil.

31. Poukazom na uvedené preto námietka žalovaného aspoň v tejto časti, v ktorej zobrala žalobkyňa svoj návrh v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I proti žalovaného (v tomto konaní v procesnom postavení žalobcu) čiastočne späť je neopodstatnená.

32. Rovnako súd prvej inštancie pochybil pri zistení skutkového stavu, keď nezistil dátumy vyššie uvedených úhrad zo strany žalobcu ako poisťovne pre poškodenú, keď ani z obsahu pripojeného spisu, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 15C/106/2012, a ani z obsahu spisu, ktorý je predmetom tohto odvolacieho konania tieto dátumy úhrad, t.j. kedy boli tieto peňažné prostriedky pripísané na účet poškodenej, nijako nevyplývajú. Táto skutočnosť je podstatná pre posúdenie vznesenej námietky premlčania, keď subjektívna premlčacia doba začala plynúť nasledujúci deň po úhrade týchto platieb, nakoľko žalobcovi musela byť zrejماً nielen výška, ale aj osoba, od ktorej si tento svoj nárok môže v rámci regresu uplatniť.

33. Žalobca si však v tomto konaní uplatnil nárok na úhradu ostatnej zaplatenej sumy žalovanej, a to 33.283,27 eur, ohľadom ktorej došlo k schváleniu súdneho zmiernu medzi ním a poškodenou, keď po vyššie uvedených čiastočných úhradách sporná ostala len čiastka, na ktorej sa dohodli strany sporu vedeného pred Okresným súdom Košice I súdnym zmiernom, keď žalovaný namietal nielen to, že k uzavretiu zmiernu došlo bez akéhokoľvek dokazovania, keď žalobca zostal pasívny, ale aj okolnosť, že k vyplateniu tejto sumy poškodenej nedošlo. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I a ani z obsahu tohto spisu takáto úhrada v prospech poškodenej nevyplýva, a to aj napriek tomu, že túto skutočnosť žalovaný namietal nielen v podanom odvolaní, ale už priamo pri prvom úkone, ktorý mu patrí - v podanom odpore. Uvedené, t.j. nielen či došlo k výplate tohto peňažného plnenia zo strany žalobcu v prospech poškodenej, ale aj dátum tejto výplaty má podstatný význam pre posúdenie námietky premlčania vznesenej žalovaným.

34. Opodstatnenou je aj odvolacia námietka žalovaného, ktorý namieta právne posúdenie samotného premlčania nároku žalobcu.

35. Je nesporné, že žalobca si svoj nárok uplatnil v zmysle § 12 ods. 1 písm. f) zák. č. 381/2001 Z.z., keď poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poistná udalosť, bol v omeškaní s platením poistného.

36. Pre právne posúdenie je rovnako podstatné, že podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o povinnom zmluvnom poistení“), poistenie

zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

37. Podľa § 4 ods. 4 Zákona o povinnom zmluvnom poistení, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že premlčacia lehota začína plynúť odo dňa výplaty náhrady poškodenej, ktorej poisťovňa škodu vyplatila, kedy prechod práva na náhradu škody z poisteného na poistiteľa nastáva ex lege okamihom vyplatenia plnenia poškodenému. Zmena v osobe veriteľa totiž podľa ustanovenia § 111 Občianskeho zákonníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby, a preto poistiteľ musí uplatniť právo na náhradu škody v rámci premlčacej doby.

39. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že v prípade nároku poisťovateľa proti poistenému nejde o nárok na náhradu škody vzniknutej poškodenému proti tomu, kto škodu spôsobil, ani o zákonnú cesiu tohto nároku poškodeného, ale o osobitný postihový nárok poisťovateľa a že právo poisťovateľa voči poistenému má charakter osobitného originálneho nároku, ktorý sa premlčuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe a nie podľa ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka, ktoré sa vzťahujú na nároky poškodeného na náhradu škody proti tomu, kto za škodu zodpovedá tak, ako to vyplýva zo súdom prvej inštancie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.4.2008 vo veci sp.zn. 25Cdo/799/2006.

40. Nesprávny je však záver súdu prvej inštancie, ktorý z dôvodu, že k uzavretiu poisťnej zmluvy došlo medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, na posúdenie premlčania nároku aplikoval príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní, v zmysle ktorých je všeobecná premlčacia doba pri obchodných záväzkových vzťahoch 4 roky.

41. Úvodom je potrebné konštatovať, že v spisovom materiáli, ani v pripojenom spise Okresného súdu Košice I sa predmetná poisťná zmluva, o ktorej súd prvej inštancie bez ďalšieho konštatuje, že bola uzatvorená medzi dvoma podnikateľskými subjektmi nenachádza, keď až z obsahu tejto zmluvy by bolo zistiteľné, či sa právny vzťah jej účastníkov bude riadiť Občianskym zákonníkom, resp. Obchodným zákonníkom, t.j. účastníci si môžu vymieniť právny režim, ktorý bude dopadať na ich právny vzťah. Žalovaný namietal, že k uzatvoreniu zmluvy došlo medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, keď uviedol, že od roku 2017 nie je podnikateľom, ako to vyplýva z verejne dostupných registrov, pričom podľa odvolacieho súdu platí, že poisťné zmluvy uzatvorené medzi poisťovateľom a podnikateľom sa vždy budú spravovať ustanoveniami Občianskeho zákonníka, avšak len v rámci ustanovení vymedzujúcich poisťnú zmluvu ako zmluvný typ. Ostatné súvisiace vzťahy, akými sú napríklad premlčanie, náhrada škody sa budú riadiť v prípade, ak k uzatvoreniu poisťnej zmluvy došlo medzi dvoma podnikateľskými subjektmi ustanoveniami Obchodného zákonníka.

42. V prejednávanej veci však súd prvej inštancie túto skutočnosť nemohol ustáliť, nakoľko nemal k dispozícii poisťnú zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným, pričom pre účastníkov poistenia, rovnako ako pre ostatných účastníkov občianskoprávných vzťahov platí, že si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchýlene od zákona, ak to zákon vyslovene nezakazuje a ak z povahy zákona nevyplýva, že sa od neho nemôžu odchyliť (§ 2 ods. 3 OZ). Obchodný zákonník v ustanovení § 263 vypočítava, od ktorých jeho ustanovení sa strany nemôžu odchyliť, rovnako tak robí aj Občiansky zákonník pri niektorých ustanoveniach výslovne, kedy je právny úkon neplatný (napríklad § 37, § 38, § 39 v súvislosti s absolútnou neplatnosťou a § 40a v súvislosti s relatívnou neplatnosťou).

43. Z uvedeného vyplýva, že s tvrdením žalovaného v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie v časti nesprávnych skutkových zistení a s tými súvisiaceho nesprávneho právneho posúdenia veci možno súhlasiť.

44. Odvolaciemu súdu potom neostávalo nič iné, ako postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a postupom podľa § 391 ods. 1 CSP vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

45. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, t.j. opätovne vec prejednať v potrebnom rozsahu, vykonať dokazovanie k skutkovým zisteniam potrebným pre formuláciu právneho posúdenia veci o nepremičaní uplatneného nároku s tým, že dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu, najmä pokiaľ sa týka výplaty žalovanej sumy 33.283,27 eur poškodenej a to nielen, že k nej došlo, ale aj ustálenia dátumu jej pripísania na účet poškodenej, ktorá má rozhodný význam pre začiatok plynutia premičacej doby. Rovnako je na žalobcovi preukázať, že príslušný právny vzťah strán sporu sa bude riadiť Obchodným zákonníkom, najmä pokiaľ sa týka všeobecnej štvorročnej premičacej doby a nie Občianskym zákonníkom, a to predložením poisťovnej zmluvy a až po zistení, či bola uzatvorená medzi dvoma podnikateľskými subjektmi alebo medzi poisťovateľom a poisteným ako fyzickou osobou nepodnikateľom a po oboznámení sa obsahových náležitostí v tejto poisťovnej zmluve, bude môcť súd prvej inštancie náležite ustáliť, ustanovenia ktorého kódexu, či Občianskeho zákonníka, resp. Obchodného zákonníka sa budú vzťahovať na premičanie tohto regresného nároku žalobcu. Až následne môže súd prvej inštancie vo veci rozhodnúť, pričom je potrebné náležite sa vysporiadať s vyššie uvedenou relevantnou právnou skutkovou argumentáciou strán sporu a musí náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2, 3 CSP svoje rozhodnutie odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).